

Międzynarodowa Konferencja Naukowa
Internationale Wissenschaftliche Konferenz

NIEMIECKA OKUPACJA POLSKI DEUTSCHE BESATZUNG IN POLEN

Stan badań i dezyderaty badawcze

Forschungsstand und Forschungsdesiderate

1939-1945

Kraków, 17-20.10.2024

Organizatorzy / Veranstalter:

Uniwersytet Komisji
Edukacji Narodowej
w Krakowie

Międzynarodowa Konferencja Naukowa
Internationale Wissenschaftliche Konferenz

**Niemiecka okupacja Polski 1939–1945.
Stan badań i dezyderaty badawcze**

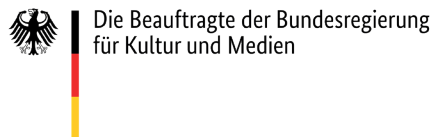
**Deutsche Besatzung in Polen 1939–1945.
Forschungsstand und Forschungsdesiderate**

Współpraca / Kooperationspartner:

DEUTSCH	POLSKO
POLNISCHE	NIEMIECKA
WISSENSCHAFTS	FUNDACJA
STIFTUNG	NA RZECZ NAUKI

Partnerzy / Partner:

MUZEUM
KL PLASZOW

Kraków, 17–20.10.2024

Miejsce / Ort:
Audytorium
Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie
ul. Podchorążych 2, 30-084 Kraków

Komitety organizacyjne / Organisationskomitee:

Isabel Röskau-Rydel, UKEN

Instytut Neofilologii – Filologia Germańska
/ Vorsitzende der Kommission für die Geschichte
der Deutschen in Polen

Konrad Meus, UKEN

Instytut Historii i Archiwistyki
/ Kommission für die Geschichte der Deutschen in Polen

Łukasz T. Sroka, UKEN

Instytut Historii i Archiwistyki

Jan Rydel, UKEN

Instytut Dziennikarstwa i Stosunków
Międzynarodowych

Andrea Löw

Institut für Zeitgeschichte München
– Zentrum für Holocaust-Studien

Frank Bajohr

Institut für Zeitgeschichte München
– Zentrum für Holocaust-Studien

Czwartek / Donnerstag, 17.10.2024

15:00–16:30 Wydarzenie towarzyszące: Rozmowa na temat współczesnych form upamiętnienia miejsc pamięci, która odbędzie się w związku z edycją pierwszego numeru pisma Studia nad Obszarami Historii i Pamięci. Rocznik Muzeum KL Plaszow.

Uczestnicy: **Marta Śmietana** (Muzeum KL Plaszow) i **Jan Rydel** (UKEN).

Begleitprogramm: Gespräch über die heutigen Formen der Erinnerungsarbeit in Gedenkstätten, die im Zusammenhang der Veröffentlichung der ersten Nummer des Jahrbuchs Studien zur Geschichte und Erinnerung. Jahrbuch des Museums KL Plaszow stattfindet.

Teilnehmer: **Marta Śmietana** (Muzeum KL Plaszow) und **Jan Rydel** (UKEN).

Miejsce / Ort: Audytorium Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, ul. Podchorążych 2, 30-084 Kraków

Tłumaczenie symultaniczne na niemiecki i polski podczas obrad konferencji / Simultanübersetzung ins Deutsche und Polnische während der Konferenz.

17:00–17:30 Powitanie / Begrüßung:

prof. Michał Rogoż, Prorektor ds. Nauki UKEN

Łukasz T. Sroka, Przewodniczący Dyscypliny Historia UKEN

Konrad Meus, IHiA UKEN

Isabel Röskau-Rydel, IN UKEN / Kommission

Frank Bajohr, IfZ

17:30–19:00 Dyskusja panelowa / Podiumsdiskussion

85 lat po niemieckiej napaści na Polskę. Niemiecka okupacja raz jeszcze / 85 Jahre nach dem deutschen Überfall auf Polen. Die deutsche Besatzungszeit revisited

Moderacja / Moderation: **Ingo Loose** (Berlin)

Paneliści / Diskutierende:

Andrea Löw (München)

Katarzyna Person (Warszawa)

Bertrand Perz (Wien)

Mariusz Wołos (Kraków)

19:30 Kolacja / Abendessen

Piątek / Freitag, 18.10.2024

**9:00–10:00 Historia społeczna niemieckiej okupacji w Polsce
/ Gesellschaftsgeschichte der deutschen Besatzung in Polen**

Moderacja / Moderation: **Peter Oliver Loew**, Darmstadt

Anna Czocher, Kraków:
Historiografia „zurbanizowała” Polskę. O nieobecności wsi w badaniach naukowych dotyczących okupacji niemieckiej ziem polskich

Christhardt Henschel, Warszawa:
Kriegsbeute und Annexionsgebiet. Besatzung und Besatzungsalltag im Regierungsbezirk Zichenau

Jonathan Huener, Burlington/Vermont:
Formen und Grenzen der Germanisierungspolitik im Reichsgau Wartheland

10:00–10:30 Dyskusja / Diskussion

10:30–10:50 Przerwa kawowa / Kaffeepause

**10:50–11:50 Holokaust w okupowanej Polsce – nowe badania
/ Der Holocaust im besetzten Polen – neue Forschungen**

Moderacja / Moderation: **Frank Bajohr**, München

Martyna Grądzka-Rejak, Warszawa:
Zwrot społeczny w badaniach nad Zagładą i relacjami polsko-chrześcijańskimi. Stan badań, postulaty badawcze

Anna Zapalec, Kraków:
Nowe badania nad losami Żydów w okupowanej Polsce. Przypadek powiatu złoczowskiego: wnioski z badań

Leszek Hońdo, Kraków:
Nazistowskie badania antropologiczne nad Żydami i ich następstwa jako wstęp do Zagłady Żydów

Agnieszka Haska, Warszawa:
Sieci żydowskiej samopomocy i polskiej pomocy – przypadek przestępczego półświatka

11:50–12:20 Dyskusja / Diskussion

12:30–13:30 Przerwa obiadowa / Mittagsimbiss

**13:30–14:30 „Volksdeutsche” w okupowanej Polsce
/ „Volksdeutsche” im besetzten Polen**

Moderacja / Moderation: **Marlene Klatt**, Ibbenbüren

Michał Turski, Berlin:
Biografie pod specjalnym nadzorem. Niemiecka Lista Narodowa w regionie łódzkim na przykładzie biografii volksdeutschów

Winson Chu, Milwaukee/Wisconsin:
Vom Lodzermenschen zum volksdeutschen Täter: Alfons Sutter zwischen der Zweiten Polnischen Republik und der Bundesrepublik Deutschland

Tomasz Chinciński, Warszawa/Gdynia:
Postawy polskich Niemców w okresie II wojny światowej jako przedmiot badań historycznych. Refleksje metodologiczne

14:30–15:00 Dyskusja / Diskussion

**15:00–16:20 Sprawcy i ofiary w okupowanej przez Niemców Polsce
/ Täter und Opfer im deutsch besetzten Polen**

Moderacja / Moderation: **Agnieszka Wierzcholska**, Berlin

Daniel Brewing, Aachen:
Deutsche Massaker an polnischen Zivilisten 1939–1945

Felix Matheis, Hamburg:
„Die Kolonien liegen im Osten”. Kolonialistische und antisemitische (Selbst-) Deutungen hansestädtischer Kaufleute im Generalgouvernement 1939–1945

Markus Roth, Frankfurt am Main:
Verwalten, verwerten, vernichten – Deutsche Beamte und der Holocaust im Generalgouvernement

Konrad Wnęk, Kraków:
Straty demograficzne Polski spowodowane niemiecką agresją i okupacją w latach 1939–1945

16:20–16:50 Dyskusja / Diskussion

16:50–17:15 Przerwa kawowa / Kaffeepause

17:15–18:00 Wręczenie Nagrody im. Arthura Kronthala 2024 Komisji ds. Badań nad Historią Niemców w Polsce (Marburg) Danielowi B. Stienen / Verleihung des Arthur Kronthal-Preises 2024 der Kommission für die Geschichte der Deutschen in Polen e.V. (Marburg) an Daniel B. Stienen

Laudacja / Laudatio: Matthias Barelkowski

Moderacja / Moderation: Christoph Schutte

18:30 Kolacja / Abendessen

Sobota / Samstag, 19.10.2024

9:00–10:00 Mikrohistoria dynamik społecznych podczas okupacji / Mikrogeschichte sozialer Dynamiken der Besatzungszeit

Moderacja / Moderation: Pascal Trees, München

Alicja Jarkowska, Kraków:

Agenci Gestapo w okupowanym Krakowie

Izabel Paszko, Warszawa:

Nieformalne sposoby komunikowania się ludności polskiej na Górnym Śląsku w czasie II wojny światowej

Piotr Kapusta, Kraków:

Terror niemiecki w Generalnym Gubernatorstwie na przykładzie podkrakowskiej gminy Liszki i pacyfikacji Kaszowa, Piekar i Liszek w pierwszych dniach lipca 1943 r.

10:00–10:30 Diskussion / Dyskusja

10:30–10:50 Kaffeepause / Przerwa kawowa

10:50–12:10 Rabunek i grabież. Materialne aspekty okupacji / Raub und Ausplünderung. Materielle Aspekte der Besatzungszeit

Moderacja / Moderation: Hans-Jürgen Bömelburg, Gießen

Ramona Bräu-Herget, Bad Arolsen:

Das Reichsfinanzministerium und die Plünderung Polens

Joanna Lubecka, Kraków:

Rabunkowa ekopolityka. Dewastacja przyrody w okresie niemieckiej okupacji ziem polskich. Postulaty badawcze

Bogumił Rudawski, Poznań:

Rabunek mienia polskiego na przykładzie Kraju Warty 1939-1945. Stan badań – nowe perspektywy – postulaty badawcze

12:10–12:40 Diskussion / Diskussion

12:40–13:40 Przerwa obiadowa / Mittagsimbiss

13:40–14:40 Niemiecka okupacja w literaturze i filmie / Aufarbeitung der deutschen Besatzungszeit in Literatur und Film

Moderacja / Moderation: Sascha Feuchert, Gießen

Krystyna Radziszewska, Łódź:

Editionen von Ego-Dokumenten und literarischer Werke jüdischer Autorinnen und Autoren am Beispiel der Stadt Łódź

Łukasz Tomasz Sroka, Kraków:

Pamięć II wojny światowej wśród Żydów polskich w Izraelu. Rekonesans badawczy

Mariusz Guzek, Bydgoszcz:

Niemiecka okupacja w komiksowych kadrach. Popkulturowe narracje o II wojnie światowej

Piotr Zwierzchowski, Bydgoszcz:

Krytyka filmowa w badaniach nad reprezentacjami II wojny światowej w kinie polskim

14:40–15:10 Diskussion / Dyskusja

15:10–16:30 Perspektywy:

Okres okupacji w opinii publicznej i kulturze pamięci

/ Ausblick: Die Besatzungszeit in der Öffentlichkeit und Erinnerungskultur

Moderacja / Moderation: Jan Rydel, Kraków

Frank Grelka, Frankfurt/Oder:

Handbuch-Projekt: Polen unter deutscher Besatzung

Agnieszka Wierzcholska/Robert Parzer, Berlin:

Das Deutsch-Polnische Haus: Perspektiven und Kontroversen

Piotr Trojański, Kraków:

O wystawie stałej w Muzeum Getta Warszawskiego

Monika Bednarek/Kamil Karski, Kraków:

Od miejsca pamięci do muzeum. Założenia realizacji muzeum na terenie byłego KL Plaszow w Krakowie

Michał Zajda, Kraków:

Mapowanie i próba ustalenia socjotopografii getta w Krakowie

16:30–17:00 Dyskusja / Diskussion

17:00–17:30 Podsumowanie / Schlussüberlegungen

17:30–17:50 Przerwa kawowa / Kaffeepause

18:00–19:00 Mitgliederversammlung der Kommission für die Geschichte der Deutschen in Polen e.V. (für Mitglieder)

Niedziela / Sonntag, 20.10.2024

Program towarzyszący / Begleitprogramm:

10:00 Zwiedzanie terenu Muzeum KL Plaszow (z przewodnikiem)

lub zwiedzanie Fabryki Emalia Oskara Schindlera

/ Besichtigung des Geländes des Muzeum KL Plaszow oder Besuch der Emailwarenfabrik Oskar Schindler

Współfinansowano ze środków programu strategicznego
„Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza” realizowanego
w Uniwersytecie Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie
/ Co-financed by the strategic program
„Excellence Initiative – Research University”
at University of the National Education Commission, Krakow

WOKÓŁ PAMIĘCI I NIEPAMIĘCI

Rozmowa na temat współczesnych form upamiętnienia miejsc pamięci,
która odbędzie się w związku z edycją pierwszego numeru pisma
„Studia nad Obszarami Historii i Pamięci. Rocznik Muzeum KL Płaszów”

Uczestnicy: Marta Śmietana (Muzeum KL Płaszów),
Jan Rydel (UKEN) i inni autorzy pisma

Audytorium
Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie,
ul. Podchorążych 2

17.10.2024
czwartek
15.00–16.30

Wydarzenie towarzyszy
Międzynarodowej Konferencji Naukowej
Niemiecka okupacja Polski 1939-1945.
Stan badań i dezyderaty badawcze

